Voorstel aan college en raad

Nummer:	02430000064526
Datum:	20 mei 2021
Opsteller:	M. Geerdink
Portefeuillehouder:	Wethouder Van Bijsteren
Onderwerp:	Lokaal Hitteplan Gemeente Harderwijk 2021

Het college van B&W besluit:
het bijgevoegde lokale hitteplan aan te bieden aan de gemeenteraad ter behandeling en vaststelling.

Inleiding
Aanleiding
De gemiddelde temperatuur op aarde stijgt langzaam maar zeker. Het klimaat verandert. Ook het weer in Nederland wordt daardoor extremer. Drogere zomers met zwaardere onweersbuien en zachtere en nattere winters. En de kans op hittegolven neemt toe, die bovendien langer kunnen duren. Door de relatief sterke opwarming van dichte bebouwing ontstaat er vooral tijdens hittegolven een hitte eiland effect waardoor het in stedelijk gebied tijdens een hittegolf aanmerkelijk warmer kan worden dan in het omliggend landelijke gebied. Dit effect is 's nachts nog sterker dan overdag doordat het stedelijk gebied langzamer afkoelt. Hittegolven kunnen bij kwetsbare groepen leiden tot hittestress en gezondheidsproblemen.

In 2017 heeft de gemeenteraad een motie "hittestress" aangenomen. Deze motie heeft geleid tot het opstellen van hittekaarten voor onze gemeente en het realiseren van zes oases (koelte eilanden) in de binnenstad. In het collegebesluit (19.00121) over de uitvoering en afronding van deze motie was als laatste beslispunt opgenomen:
Invulling te geven aan de belangrijkste aanbeveling van WUR, te weten "het opstellen van een gemeentelijk Hitteplan", en dit te betrekken bij het de visievorming Duurzame Stad (duurzaamheidsvisie).

Ook bij andere gemeenten binnen de regio Noord Veluwe bleek belangstelling om een eigen lokaal hitteplan op te stellen. De GGD Noord- en Oost Gelderland heeft vervolgens vanuit het collectief van zeven gemeenten de opdracht gekregen om voor elke gemeente apart een lokaal hitteplan uit te gaan werken.

Kader
Nationaal Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie
Nationaal Hitteplan
Regionaal Adaptatieplan (provincie Gelderland en Manifestregio waterschap Vallei en Veluwe)
Duurzaamheidsvisie Harderwijk (fiche 3.06 van de uitvoeringsagenda)

Beoogd effect
Een effectieve communicatiestructuur en de bijbehorende handelingsperspectieven bij hitte. De afspraken die zijn gemaakt hebben als hoofddoel gezondheidseffecten door hitte te voorkomen (preventie).

Argumenten
1. Met dit hitteplan geeft het college invulling aan de toezegging aan de gemeenteraad om te komen met een lokaal hitteplan.

Kanttekeningen
Dit Lokale Hitteplan richt zich vooralsnog op de bescherming van kwetsbare groepen door op de verschillende doelgroepen afgestemde informatiemateriaal preventief beschikbaar te stellen via de bestaande communicatiestructuren met maatschappelijke zorgpartners.

Het voorliggend plan richt zich niet op fysieke maatregelen in de openbare ruimte om de opwarming van het stedelijk gebied tijdens hittegolven te beperken. Dat betekent niet dat hier geen aandacht voor is. In de uitvraag voor de deelgebieden Waterfront Fase 3 wordt bijvoorbeeld expliciet aandacht gegeven aan klimaatadaptatie, waaronder hittestress. En voor het bestaand stedelijk gebied wordt momenteel gewerkt aan een pakket van zogenaamde *gidsprincipes voor een klimaatrobuuste inrichting*, waarmee op basis van de lokale kwetsbaarheden voor wateroverlast, droogte en hittestress per wijk en per type straatprofiel de klimaat adaptatie opgaven in beeld worden gebracht en een aantal oplossingsrichtingen worden uitgewerkt. Het college verwacht het resultaat hiervan in het najaar van 2021 te kunnen aanbieden.

En wat betreft de inrichting van de private ruimte is per 1 maart een subsidieregeling van kracht die inwoners en ondernemers stimuleert om klimaat adaptieve maatregelen op eigen terrein te treffen, waaronder het vervangen van verharding door groen en/of het planten van een boom dat lokaal verkoeling kan geven. Ook deze regeling is door samenwerking met de zes andere gemeenten in de regio Noord Veluwe (en waterschap Vallei en Veluwe) tot stand gekomen. Loket Veluwe Duurzaam heeft hierbij een belangrijke rol in de eerste lijns begeleiding/advisering van de aanvragen en de algemene communicatie over vergroening van de private ruimte.

Omgevingswet
In algemene zin worden de effecten van klimaatverandering betrokken bij de kaartenatlas die de basis vormt voor de gemeentelijke omgevingsvisie. Zoals bij de kanttekening toegelicht heeft het lokale hitteplan zelf vooralsnog geen ruimtelijke consequenties.

Financiën
De jaarlijkse evaluatie/actualisatie zal worden bekostigd uit beschikbare middelen gezondheidszorg.

Duurzaamheid
Klimaatadaptatie vormt 1 van de 4 pijlers van de duurzaamheidsvisie. En hittestress is 1 van de 4 effecten van klimaatverandering waar klimaatadaptatie zich op richt.

Communicatie
Het hitteplan is afgestemd met de relevante lokale maatschappelijke organisaties en zorgpartners zoals ZorgDat, Careander, Icare, Zorggroep Noordwest-Veluwe, Centrum voor Jeugd en Gezin, Wooncentrum *De Zeven Akkers,* Tactus en woningbouwcorporaties Uwoon / Omnia.

Zie bijlage 2 voor persbericht

Uitvoering
Op het moment dat het RIVM/KNMI een (voor)waarschuwing afgeeft voor een hittegolf wordt de communicatiestructuur in werking gezet. De inhoudelijke afstemming met de maatschappelijke zorgpartners over het ontwerp hitteplan heeft 31 mei 2021 plaatsgevonden. De voorbereidingsfase is in de praktijk dus al in gang gezet.

Evaluatie
Jaarlijks zal de uitvoering van het hitteplan worden geëvalueerd en geactualiseerd.

Bijlagen
1 Definitief Ontwerp Gemeentelijk Hitteplan Harderwijk 2021
2 Concept Persbericht
3 Concept Raadsbesluit